

Łódź, 23 sierpnia 2022 r.

PNIK-I.4131.882.2022

Rada Gminy Zgierz

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LIV/585/22 Rady Gminy Zgierz z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest Wójt Gminy Zgierz, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 12 sierpnia 2022 r.

Uzasadnienie

W toku kontroli uchwały Nr LIV/585/22 Rady Gminy Zgierz z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest Wójt Gminy Zgierz, organ nadzoru powziął wątpliwość, co do jej zgodności z prawem.

Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą następujących postanowień przedmiotowej uchwały:

1) § 2 pkt 5 uchwały przekracza delegację ustawową zawartą w art. 40 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693) – zwanej dalej ustawą. Rada, wbrew ww. przepisom, postanowiła w nim o wyszczególnieniu stawki opłaty w związku z zajęciem pasa drogowego i umieszczeniem urządzeń w pasie drogowym dla inwestycji gminnych. Zauważyć należy, że przy ustalaniu stawek, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy rada gminy uwzględnić może wyłącznie przesłanki wymienione przez ustawodawcę w art. 40 ust. 9 ustawy – który stanowi katalog zamknięty. W żadnym miejscu

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

przepis ten nie zezwala na zastosowanie kryterium podmiotowego oraz ustalenie odrębnej stawki opłat w zależności od tego, kto zajmuje pas drogowy i umieszcza w nim urządzenia lub obiekty;

2) nie mieści się w granicach upoważnienia zawartego w art. 40 ust. 8 i 9 ustawy treść § 2 pkt 7 uchwały. Kwestie dotyczące udostępnienia kanału technologicznego i związanego z tym opłat uregulowane zostały przez samego ustawodawcę w art. 39 ust. 7h i 7i ustawy. Rada nie jest upoważniona do wychodzenia poza zakres udzielonego jej upoważnienia;

3) w § 3 uchwały Rada postanowiła, że w przypadku drogi nie urządzonej (nie posiadającej wyodrębnionych, poszczególnych elementów pasa drogowego) całość powierzchni drogi mieszcząca się w liniach rozgraniczających drogi traktowana jest jako jezdnia. Regulacją powyższą Rada przekroczyła zakres kompetencji wskazany w art. 40 ust. 8 i 9 ustawy i wprowadziła nowe pojęcie „drogi nie urządzonej”. Ustawa o drogach publicznych zawiera definicję jezdnii, pasa drogowego oraz drogi (art. 4 ustawy), a Rada nie jest uprawniona do tworzenia własnych definicji w uchwale;

4) treść § 4 uchwały stanowi powtórzenie oraz nieuprawnioną modyfikację art. 40 ust. 5 ustawy, poprzez zastąpienie terminu ustawowego „rok” terminem „rok kalendarzowy”. Zdaniem organu nadzoru dopuszczalne jest stosowanie w uchwale powtórzeń zapisów ustawowych, o ile powtórzenie to ma charakter dosłowny i jest uzasadnione względami zapewnienia komunikatywności aktu prawnego. Wszelkie modyfikacje przepisów ustawy stanowią natomiast istotne naruszenie prawa.

Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą również postanowień załącznika do omawianej uchwały, ustalającego stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie gminy Zgierz, przedstawionego w formie tabeli:

1) w Lp. 1 lit. a załącznika Rada ustaliła stawki za zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym przy uwzględnieniu procentowej wielkości zajmowanej szerokości jezdni tj. do 50% szerokości i powyżej 50% szerokości do całkowitego zajęcia – wskazując jednakże 3 stawki opłat (tj. 5 zł, 8 zł i 3 zł), co jest regulacją nieprawidłową i nieczytelną;

2) z naruszeniem prawa Rada w Lp. 1 lit. c załącznika ustaliła stawkę 0 zł za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej. Przepis art. 40 ust. 3 ustawy stanowi, że za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę, zatem rada gminy nie ma prawa wprowadzenia w uchwale stawki 0 zł, ponieważ jest to równoznaczne z zaniechaniem jej naliczenia. Zaniechanie takie stanowi natomiast brak wypełnienia delegacji zawartej w art. 40 ust. 8 i 9 ustawy, skutkujące stwierdzeniem nieważności uchwały w całości;

3) Lp. 1 lit. d załącznika, dotyczący stawki za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia infrastruktury w kanale technologicznym nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego i wkracza w materię uregulowaną w art. 39 ustawy. Uwaga ta odnosi się również do Lp. 2 pkt 3 załącznika;

4) Rada nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 40 ust. 8 ustawy, ponieważ treść Lp. 2 załącznika nie zawiera stawki opłat w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, która zgodnie z treścią art. 40 ust. 8 w związku z art. 40 ust. 5 ustawy – nie może przekroczyć 200 zł;

5) sposób rozmieszczenia stawek opłat w tabeli w Lp. 2 załącznika nie pozwala na ustalenie, która konkretnie stawka odpowiada konkretnemu wyszczególnieniu. I tak: do Lp. 2 pkt 1 załącznika przyporządkowane są 3 stawki (0,10 zł, 16 zł i 160 zł), do urządzeń opisanych w Lp. 2 pkt 1 lit. a załącznika nie odnosi się żadna stawka opłaty, natomiast do Lp. 2 pkt 1 lit. b załącznika zastosowanie mają 2 stawki tj. 7 zł i 5,50 zł;

6) z naruszeniem prawa w Lp. 2 załącznika Rada wprowadziła jednostkę „metr bieżący”, wprowadzając odmienny od wynikającego z art. 40 ust. 5 ustawy sposób obliczenia opłaty. Zgodnie z treścią tego przepisu opłatę za zajęcie pasa drogowego, w celu, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym. Przyjęcie zatem jednostki „metr bieżący” w miejsce „metra kwadratowego” stanowi istotne naruszenie prawa;

7) w Lp. 4 załącznika Rada ustaliła jedną stawkę opłaty w wysokości 0,40 zł. W związku z brakiem wydzielenia odrębnej stawki dla zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w Lp. 1, 2 i 3 załącznika – w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, uznać należy, że stawka ta ma zastosowanie również do tych obiektów i urządzeń – co jest niezgodne z brzmieniem art. 40 ust. 8 w związku z art. 40 ust. 4 ustawy. Przepis ten stanowi bowiem, że stawka opłaty, o której mowa w ust. 4, nie może przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawka tej opłaty nie może przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego. Ustalając zatem jedną stawkę 0,40 zł Rada przekroczyła dopuszczalną stawkę (0,20 zł) ustaloną dla obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, czym naruszyła prawo;

8) w Lp. 5 załącznika ustalona została stawka 0 zł za zajęcie 1 m² pasa drogowego oraz umieszczenie urządzenia w pasie drogowym dla inwestycji gminnych. Jak to zostało opisane

powyżej, regulacja ta narusza prawo w sposób istotny z dwóch powodów. Po pierwsze, Rada nie jest uprawniona do zastosowania kryterium podmiotowego, gdyż art. 40 ust. 9 ustawy stanowi katalog zamknięty przesłanek możliwych do uwzględnienia przy ustalaniu stawek opłat. Po drugie nie jest możliwe ustalenie stawki 0 zł, ponieważ jest to niezgodne z literalnym brzmieniem art. 40 ust. 3 ustawy.

Wobec powyższego, w terminie do dnia 30 sierpnia 2022 r., proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Cępa

**Radca prawny - Koordynator
Oddziału nadzoru prawnego
i Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego**

Do wiadomości:

Wójt Gminy Zgierz